

FAKULTETA ZA MATEMATIKO IN FIZIKO

ODDELEK ZA MATEMATIKO

STATISTIKA

4. KOLOKVIJ

4. JUNIJ 2003

IME IN PRIIMEK: _____ VPISNA ŠT:

NAVODILA

Pazljivo preberite besedilo naloge, preden se lotite reševanja. Naloge so 4, na razpolago pa imate 90 minut.

Naloga	a.	b.	c.	
1.			•	
2.				
3.			•	
4.			•	
Skupaj				

1. (25) Naj bosta X in Y neodvisni slučajni spremenljivki z $X \sim \text{Bin}(m, p)$ in $Y \sim \text{Bin}(n, p)$. Označite $Z = X + Y$.

- a. (10) Določite rodovno funkcijo slučajne spremenljivke Z . Kako je porazdeljena Z ?
- b. (15) Izračunajte $E(X|Z = z)$.

2. (25) Porazdelitev slučajnih spremenljivk X in Y je dana z gostoto

$$f_{X,Y}(x, y) = cx^2y$$

za $x, y \in [0, 1]$.

- a. (5) Določite konstanto c .
- b. (10) Določite robni gostoti $f_X(x)$ ter $f_Y(y)$.
- c. (10) Izračunajte še $E(XY^2)$ ter $\text{cov}(X, Y)$.

3. (25) Naj bo $m > 0$ celo število. Naj bo $p \in (0, 1)$ in naj velja $q = 1 - p$. Za proces razvejanja $Z_0, Z_1, \dots$ naj velja

$$G(s) = G_{Z_1}(s) = \left(\frac{1}{2 - s^m} \right)^{1/m}.$$

- a. (10) Izračunajte $E(Z_2)$.
- b. (15) Z matematično indukcijo pokažite, da je

$$G_n(s) = \left(\frac{n - (n-1)s^m}{n+1 - ns^m} \right)^{1/m}$$

in izračunajte $P(Z_n = 0)$ za $k = 0, 1, 2, \dots$

4. (25) Čarovnik ima dve škatli: prvo s povprečjem 1 in standardnim odklonom 10, drugo pa s povprečjem -1 in standardnim odklonom 10. Ponuja nam naslednjo igro na srečo: naskrivaj bo izbral eno izmed škatel, vsako z verjetnostjo 1/2. Nato bo iz izbrane škatle izbral $n = 100$ listkov s ponavljanjem in nam povedal vsoto. Če prav uganemo, katero škatlo je izbral, dobimo nagrado. Odločimo se, da bomo uganjevali na naslednji način: če je vsota pozitivna, bomo "uganili" škatlo s povprečjem 1, če pa bo vsota negativna, bomo "uganili" škatlo s povprečjem -1.

- a. (10) Recimo, da čarovnik izbere škatlo s povprečjem 1, vendar vam tega ne pove. Kolikšna približno je verjetnost, da boste prav uganili na podlagi vsote števil na 100 naključno izbranih lističih.

Namig: Računate $P(S_{100} > 0)$.

- b. (15) Recimo spet, da je čarovnik izbral škatlo s povprečjem 1. Kolikokrat bi moral izbirati lističe in nam povedati vsoto, da bi uganili prav z verjetnostjo približno 0,99?